

2022-08-24

§ 132 2022.295 KS

Remiss - Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck

Ärendebeskrivning

Alingsås kommun har bjudits in att agera remissinstans för Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck. Remissvaren ska ha inkommit till Miljödepartementet senast den 19 september 2022.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 17 augusti 2022 lämnat följande yttrande samt förslag till beslut:

Alingsås kommun välkomnar Miljömålsberedningens delbetänkande "Sveriges globala klimatavtryck" och lämnar härmed synpunkter som remissinstans.

För att få till en effektiv klimatomställning behövs ökad nationell samordning. En nationell strategi för att nå klimatmålen behöver lyfta fram kommunernas viktiga roll i att göra verklighet av klimatomställningen på lokal nivå. Mycket av det konkreta klimatarbetet måste ske lokalt. Det är avgörande att den statliga nivån underlättar för kommunerna att ta ansvar för ett minskat klimatavtryck, genom att säkerställa tillgången till lämpliga verktyg, resurser och lagstiftning. Det är även bra att kommunen får styrning och stöd i att ta fram mål och delmål, då kan kommunen fokusera på att uppnå målen och även ta ställning till om kommunens mål ska vara ännu högre ställda. Kommunen behöver kunna lägga tydligt fokus på verkställande och på att kunna följa upp om vidtagna åtgärder ger effekt.

I juni 2022 antogs en klimatstrategi för Alingsås kommun av ett enat kommunfullmäktige. Den lokala klimatstrategin innehåller mål både för begränsad klimatpåverkan och för klimatanpassning. När det gäller begränsad klimatpåverkan ska Alingsås kommunkoncern vara fossilfri senast 2030, den geografiska kommunen ska vara klimatneutral 2040 och klimatpositiv 2050. Senast år 2050 ska de konsumtionsbaserade utsläppen vara högst ett ton per person och år. För att dessa mål ska kunna uppnås i Alingsås är accelererad klimatomställning även i omvärlden en förutsättning.

Det tillägg till generationsmålet som beredningen föreslår, "Sverige ska senast 2045 ha ett negativt klimatavtryck", är positivt. Sverige kan därmed bli det första land i världen som sätter ett mål för minskade klimatutsläpp från konsumtionen, vilket är en nödvändighet om målen i Parisavtalet ska kunna uppnås. Det är viktigt att Sverige tar ansvar för den betydande klimatpåverkan som orsakas av vår konsumtion. Förhoppningsvis blir fler länder inspirerade att följa efter. Målet som föreslås är en bra början, men en mer ambitiös målsättning i linje med Parisavtalet behöver växa fram. De globala utsläppen behöver vara högst ett ton per person och år senast år 2050.

2022-08-24

KSAU § 132, forts.

Alingsås kommun ser positivt på att kommunernas ansvar förtydligas genom att offentlig sektor ska agera föregångare i klimatomställningen med formuleringen "utsläpp från offentlig upphandlade varor och tjänster ska minska snabbare än utsläpp från samhället i övrigt". Vår kommun strävar ständigt efter att gå före genom att ta ansvar i upphandlingar. Om det ställs krav i lagstiftning på att all offentlig sektor ska agera på detta sätt blir det enklare att agera kraftfullt på lokal nivå. Förslag med programutbildning med klimatfokus för offentliga upphandlare är mycket bra.

För att lyckas med att vända utsläppskurvan i tid behöver Sveriges invånare genomföra beteendeförändringar. Kommuner ska inte tvinga sina invånare till ett visst beteende, men har en viktig roll i att minska utsläppen från privatkonsumtionen genom att på olika sätt underlätta för invånarna att ställa om. En svårighet i dagsläget är att det saknas tillgänglig statistik över den totala konsumtionens klimatpåverkan på lokal nivå. Mätningen av kommunens insatser skulle underlättas med hjälp av data och stöd för uppföljning. Enbart tekniska lösningar kommer inte att vara tillräckliga i klimatomställningen. Det är viktigt att låta varor och tjänster bära sin klimatkostnad genom att ta bort miljöskadliga subventioner. Flera beteendeförändringar som behövs för klimatets skull går hand i hand med andra samhällsmål. Det är viktigt att uppmärksamma att klimatomställningen kan bidra med många synergier som förbättrar tillvaron för människor. Till exempel förbättras folkhälsan samtidigt som utsläppen minskar när kortare bilresor byts ut mot gång och cykel och när andelen grönsaker och baljväxter ökas i kosten.

FN:s klimatpanel IPCC har identifierat att det viktigaste mänskligheten kan göra för att mildra effekterna av klimatförändringarna är att skydda och återställa ekosystem i stor skala. Naturen måste få utrymme att återhämta sig så att effekterna av klimatförändringarna mildras av fungerande och starka ekosystem. Naturens rättigheter bör erkännas i lagstiftning.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen för beslut:

Kommunledningskontorets förslag till yttrande daterat den 17 augusti 2022 antas och skickas till Miljödepartementet som Alingsås kommuns svar på remissen.